

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศของพระนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พระนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 แห่ง 4 วิทยาเขต คือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน วิทยาเขตศรีล้านช้าง และมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 779 รูป

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างพระนักศีกษาได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามวิทยาเขต ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนรวมทั้งสิ้น 264 รูป และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรแต่ละวิทยาเขตดังปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งตามวิทยาเขต

วิทยาเขต	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อีสาน	114	39
ศรีล้านช้าง	75	25
ขอนแก่น	416	141
หนองคาย	174	59
รวม	779	264

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นข้อมูลทั้งในประเทศไทย ต่างประเทศ ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา

2.2 ศึกษาหลักและวิธีการในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามจากหนังสือ เอกสารรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 สร้างแบบสอบถาม โดยใช้ผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวทางในการ ดำเนินการ ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ประกอบด้วย 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อายุ พรรษา มหาวิทยาลัย คณะวิชา ชั้นปี ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ ลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศของพระนักศึกษา ได้แก่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ ลักษณะคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศของพระนักศึกษา ได้แก่ ด้านทรัพยากร สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ ลักษณะคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของพระ นักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End Questions) ด้านการใช้ทรัพยากร สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้สารสนเทศประเภทต่างๆ ตลอดจนด้านอื่นๆ ได้อย่าง อิสระ

2.4 นำแบบสอบถามที่ออกแบบเรียบร้อยแล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตรวจสอบเนื้อหาและปรับปรุงภาษา เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย

2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความถูกต้องทางภาษา ดังนี้

นำคำตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าเกิน 0.5 ขึ้นไป แต่อย่างไรก็ดีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะให้ปรับแก้ประโยคที่ใช้ในข้อคำถาม ข้อความให้เหมาะสมชัดเจนสมบูรณ์ขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้(try-out) กับพระนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ 3-4 พฤศจิกายน 2553 จำนวน 30 ฉบับ มาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่ามีค่าเท่ากับ .9789 ซึ่งนับว่ามีความเชื่อถือได้ในระดับสูงผู้วิจัยได้ให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการที่ปรึกษาร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

2.7 ดำเนินการทำสำเนาแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขออนุญาตจากรองอธิการบดีทั้ง 4 วิทยาเขตในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่จากกลุ่มเป้าหมาย (สำเนาในภาคผนวก)

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและผู้ช่วยอีก 1 คน จากพระนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ส่วนอีก 2 วิทยาเขต คือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาเขตและห้องสมุดในการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระนักศึกษาวิตยาเขตอีสาน เวลาเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างก็จะเฉลี่ยเก็บแยกย่อยไปตามแต่ละชั้นปี คือ 1-4 เพื่อให้ได้ตัวแทนแต่ละชั้นปีอย่างทั่วถึงในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2554 ถึง 28 พฤศจิกายน 2554

3.3 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 270 ฉบับ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ 264 ฉบับ ซึ่งเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ประกอบด้วยการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของพระนักศึกษามหาวิทยาลัยสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน วิเคราะห์โดยหาความถี่และค่าร้อยละ

4.2 การใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของพระนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ 2551: 75)

กำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบดังนี้

ระดับการใช้/ปัญหาการใช้สารสนเทศ	การให้คะแนน		
ปฏิบัติมากที่สุด	มีค่าคะแนน	5	คะแนน
ปฏิบัติมาก	มีค่าคะแนน	4	คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	มีค่าคะแนน	3	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	มีค่าคะแนน	2	คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	มีค่าคะแนน	1	คะแนน

การแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	การแปลผล
4.21-5.00	มีการใช้/ปัญหาในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีการใช้/ปัญหาในระดับมาก
2.61-3.40	มีการใช้/ปัญหาในระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีการใช้/ปัญหาในระดับน้อย
1.00-1.80	มีการใช้/ปัญหาในระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของพระนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำแนกตาม อายุ อายุพรรษา มหาวิทยาลัย คณะวิชา ชั้นปี ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มีสองกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance-ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ sheffe'

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้สารสนเทศของพระนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยรวบรวมจัดกลุ่มและหาค่าความถี่